

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง สภาพการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในการผลิตผัก รับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในจังหวัดสงขลา ผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งได้ 8 ตอน ดังนี้ 1) สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกร 2) ข้อมูลเกี่ยวกับการได้รับการส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร 3) สภาพการผลิตและปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ 4) ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในการผลิตผัก 5) ข้อมูลเกี่ยวกับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ 6) การศึกษาการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์โดยการให้ ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ ปุ๋ยมูลค้ำคาวชนิดเม็ด และป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีธรรมชาติ ใช้วิธีกล และใช้สารกำจัดศัตรูพืชจากธรรมชาติ เปรียบเทียบกับการเจริญเติบโตและผลผลิตของบรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ได้รับปุ๋ยเคมี 7) การเผยแพร่เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ และ 8) ผลการทดสอบสมมติฐานซึ่งมีรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สภาพพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกร

1.1 สภาพพื้นฐานทางสังคมบางประการของเกษตรกร

สภาพพื้นฐานทางสังคมบางประการของเกษตรกรที่ศึกษาได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร การเป็นผู้นำชุมชน ผลการศึกษาในแต่ละประเด็นปรากฏดังนี้ (ตาราง 1)

- 1) เพศ เกษตรกรร้อยละ 61.54 เป็นหญิง และร้อยละ 38.46 เป็นชาย
- 2) อายุ เกษตรกรร้อยละ 46.15 มีอายุระหว่าง 50-70 ปี ร้อยละ 30.77 มีอายุน้อยกว่า 50 ปี และร้อยละ 23.08 มีอายุมากกว่า 70 ปี เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 58 ปี อายุมากที่สุด 79 ปี และอายุน้อยที่สุด 34 ปี
- 3) ระดับการศึกษา เกษตรกรร้อยละ 76.92 จบการศึกษาชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 15.39 ไม่ได้รับการศึกษา และร้อยละ 7.69 จบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาหรือสูงกว่า
- 4) จำนวนสมาชิกในครัวเรือน เกษตรกรร้อยละ 65.39 มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนตั้งแต่ 3-5 คน ร้อยละ 23.08 มีสมาชิกในครัวเรือน ไม่เกิน 2 คน และร้อยละ 11.54 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน 5 คนขึ้นไป จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 4.04 คน สูงสุด 8 คน และต่ำสุด 1 คน

5) การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 80.77 เป็นสมาชิกในสถาบันเกษตรกร โดยร้อยละ 50.00 ของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกในสถาบันเกษตรกรเป็นสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 34.62 เป็นสมาชิกกลุ่มลูกค้าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 23.08 เป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ ร้อยละ 15.38 เป็นสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และร้อยละ 11.54 เป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆนอกเหนือจากที่กล่าวมา คือ กลุ่มออมทรัพย์หมู่บ้าน ส่วนเกษตรกรร้อยละ 19.23 ไม่เป็นสมาชิกในสถาบันเกษตรกร

6) การเป็นผู้นำชุมชน เกษตรกรร้อยละ 88.46 ไม่เป็นผู้นำชุมชน ร้อยละ 11.54 เป็นผู้นำชุมชน โดยร้อยละ 7.69 เป็นสมาชิก อบต. และร้อยละ 3.85 เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามพื้นฐานทางสังคมบางประการ

สภาพพื้นฐานทางสังคมบางประการ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	10	38.46
หญิง	16	61.54
2. อายุ		
ไม่เกิน 40 ปี	1	3.85
41-60 ปี	15	57.69
60-70 ปี	4	15.38
71 ปีขึ้นไป	6	23.08
(ต่ำสุด 34 ปี สูงสุด 79 ปี เฉลี่ย 58 ปี)		
3. ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	4	15.39
จบชั้นประถมศึกษา	20	76.92
จบชั้นมัธยมศึกษาหรือสูงกว่า	2	7.69
4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน		
ไม่เกิน 2 คน	6	23.08
3-5 คน	17	65.39
5 คนขึ้นไป	3	11.54
(ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 8 คน เฉลี่ย 4.04 คน)		

ตาราง 1 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามพื้นฐานทางสังคมบางประการ (ต่อ)

สภาพพื้นฐานทางสังคมบางประการ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
5. การเป็นสมาชิกสถาบันเกษตรกร		
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	21	80.77
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	13	50.00
กลุ่มลูกค้า ธ.ก.ส.	9	34.62
กลุ่มเกษตรกร	6	23.08
กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์	6	23.08
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	4	15.38
กลุ่มอื่นๆ (กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตรหมู่บ้าน)	3	11.54
ไม่เป็น	5	19.23
6. การเป็นผู้นำชุมชน		
เป็น (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	3	11.54
สมาชิก อบต.	2	7.69
คณะกรรมการหมู่บ้าน	1	3.85
ไม่เป็น	23	88.46

1.2 สภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจบางประการของเกษตรกร

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางประการที่ศึกษาได้แก่ อาชีพหลัก อาชีพรอง จำนวนแรงงานในครัวเรือน พื้นที่ถือครองทางการเกษตร ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตร รายได้สุทธิจากการขายผลผลิตทางการเกษตร รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตร ผลการศึกษาในแต่ละประเด็นมีดังนี้ (ตาราง 2)

- 1) อาชีพหลัก เกษตรกรร้อยละ 96.15 มีอาชีพทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก และร้อยละ 3.85 ค้าขาย
- 2) อาชีพรอง เกษตรกรร้อยละ 53.84 ไม่มีอาชีพรอง รองลงมาร้อยละ 30.77 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 11.54 มีอาชีพค้าขาย และร้อยละ 3.85 มีอาชีพทำการเกษตร

3) จำนวนแรงงานในครัวเรือน เกษตรกรร้อยละ 53.84 มีแรงงานในครัวเรือนไม่เกิน 2 คน ร้อยละ 46.16 มีแรงงานในครัวเรือนตั้งแต่ 3 – 5 คน แรงงานในครัวเรือนเฉลี่ย 2.62 คน สูงสุด 5 คน และต่ำสุด 1 คน

4) พื้นที่ถือครองทางการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 80.77 มีพื้นที่ถือครองไม่เกิน 5 ไร่ ร้อยละ 11.54 มีพื้นที่ถือครองตั้งแต่ 5 – 10 ไร่ และร้อยละ 7.69 มีพื้นที่ถือครอง 11 ไร่ขึ้นไป โดยมีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 4.5 ไร่ สูงสุด 17 ไร่ และต่ำสุด 1 ไร่

5) ลักษณะการถือครองที่ดินทางการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 88.46 มีพื้นที่ถือครองเป็นของตัวเอง และร้อยละ 11.54 เป็นพื้นที่เช่า

6) รายได้สุทธิจากการขายผลผลิตทางการเกษตร เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีรายได้ 30,001 บาทขึ้นไป ร้อยละ 26.92 มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท และร้อยละ 23.08 มีรายได้ไม่เกิน 20,000 บาท มีรายได้สุทธิจากการขายผลผลิตทางการเกษตรเฉลี่ย 47,346.15 บาท สูงสุด 180,000 บาท ต่ำสุด 6,000 บาท

7) รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตร เกษตรกรร้อยละ 65.39 ไม่มีรายได้สุทธิที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตร ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรประกอบอาชีพในภาคเกษตรเพียงอย่างเดียว ร้อยละ 15.38 มีรายได้สุทธิที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตรไม่เกิน 20,000 บาท ร้อยละ 11.54 มีรายได้ 30,001 บาท ขึ้นไป และร้อยละ 7.69 มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท เฉลี่ย 10,846.15 บาท สูงสุด 100,000 บาท ต่ำสุด 2,000 บาท

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามสภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางประการ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
1. อาชีพหลัก		
เกษตรกร	25	96.15
ค้าขาย	1	3.85
2. อาชีพรอง		
เกษตรกร	1	3.85
ค้าขาย	3	11.54
รับจ้างทั่วไป	8	30.77
ไม่มี	14	53.84

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามสภาพพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางประการ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
3. จำนวนแรงงานในครัวเรือน		
ไม่เกิน 2 คน	14	53.84
3 - 5 คน (ต่ำสุด 1 คน สูงสุด 5 คน เฉลี่ย 2.62 คน)	12	46.16
4. พื้นที่ถือครองทางการเกษตร		
ไม่เกิน 5 ไร่	21	80.77
5-10 ไร่	3	11.54
11 ไร่ขึ้นไป (ต่ำสุด 1 ไร่ สูงสุด 17 ไร่ เฉลี่ย 4.5 ไร่)	2	7.69
5. ลักษณะการถือครอง		
เป็นของตัวเอง	23	88.46
เช่า	3	11.54
6. รายได้สุทธิจากการขายผลผลิตทางการเกษตร		
ไม่เกิน 20,000 บาท	6	23.08
20,001 – 30,000 บาท	7	26.92
30,001 บาทขึ้นไป (ต่ำสุด 6,000 บาท สูงสุด 180,000 บาท เฉลี่ย 47,346.15 บาท)	13	50.00
7. รายได้สุทธิที่เป็นเงินสดนอกภาคเกษตร		
ไม่เกิน 20,000 บาท	4	15.38
20,001 – 30,000 บาท	2	7.69
30,001 บาทขึ้นไป	3	11.54
ไม่มีรายได้้นอกภาคเกษตร (ต่ำสุด 2,000 บาท สูงสุด 100,000 บาท เฉลี่ย 10,846.15 บาท)	17	65.39

2. การได้รับการส่งเสริมเทคโนโลยีของเกษตรกร

การได้รับความรู้ของเกษตรกร จากการศึกษาการได้รับการส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ของเกษตรกรในด้านการได้รับความรู้ใน 5 ประเด็น สรุปได้ดังนี้ (ตาราง 3)

1) การเข้าอบรมความรู้เทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 76.92 เคยเข้ารับการอบรมความรู้เทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ และร้อยละ 23.08 ไม่เคยได้รับความรู้เรื่องเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ โดยเกษตรกรร้อยละ 85.00 ของเกษตรกรที่เคยเข้ารับการอบรมได้รับความรู้เกี่ยวกับการทำน้ำหมักชีวภาพ สูตรต่างๆ ร้อยละ 80.00 เคยได้รับความรู้เรื่องการทำปุ๋ยหมักชีวภาพ ร้อยละ 30.00 เคยได้รับความรู้เรื่อง การผลิตผักอินทรีย์และการทำปุ๋ยพืชสด และร้อยละ 10.00 เคยได้รับความรู้เรื่องการทำไร่นาสวนผสมแบบอินทรีย์

2) แหล่งความรู้ที่ได้รับ เกษตรกรร้อยละ 73.08 ได้รับความรู้จากเกษตรตำบล ร้อยละ 57.69 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร ร้อยละ 53.85 ได้รับความรู้จากเอกสารคำแนะนำ ร้อยละ 23.08 ได้รับความรู้จากกำนันและผู้ใหญ่บ้าน ร้อยละ 19.23 ได้รับความรู้จากพัฒนากรตำบลและสื่อวิทยุโทรทัศน์ ร้อยละ 15.38 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่จากสถาบันวิจัยต่างๆ เพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง และการดูงานจากที่อื่นๆรวมทั้งจากพนักงานขายสินค้าเกษตรในหมู่บ้าน ร้อยละ 11.54 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร้อยละ 7.69 ได้รับความรู้จากสาธารณสุขตำบล และร้อยละ 3.85 ได้รับความรู้จากเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล

3) ผู้ให้คำปรึกษา แนะนำเมื่อมีปัญหา เกษตรกรร้อยละ 61.54 เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาญาติพี่น้องและเพื่อนบ้าน ร้อยละ 30.77 จะปรึกษาเกษตรตำบล ร้อยละ 23.08 เป็นเกษตรกรที่ไม่ได้ทำเกษตรอินทรีย์และเกษตรกรที่เมื่อมีปัญหาจะปรึกษาจากกรมวิชาการเกษตรและไปศึกษาดูงานที่อื่น ร้อยละ 7.69 จะปรึกษาจากเจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน และร้อยละ 3.85 ปรึกษาอบต. และพัฒนากรตำบล

4) วิธีการได้รับความรู้การผลิตผักอินทรีย์ของเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 73.08 ได้รับความรู้จากการเข้าฝึกอบรม ร้อยละ 65.38 ได้รับความรู้จากการแนะนำของเจ้าหน้าที่เกษตรตำบล ร้อยละ 61.54 ได้รับความรู้จากการอ่านเอกสารเอง ร้อยละ 26.92 ได้รับความรู้จากการไปเยี่ยมชมแปลงเกษตรกรผู้ผลิตผักอินทรีย์ที่ประสบความสำเร็จ ร้อยละ 15.38 ได้รับความรู้จากการรับฟังจากสื่อต่างๆ เช่น รายการวิทยุ หรือรายการ โทรทัศน์เพื่อการเกษตร และร้อยละ 3.85 พนักงานขายสินค้าเกษตรในพื้นที่

5) การออกติดตามเยี่ยมชมของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเกษตรตำบล ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการผลิตผักอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 92.31 ได้รับการติดตามเยี่ยมชมจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเพียงเดือนละ 1-2 ครั้ง และร้อยละ 7.69 ได้รับการติดตามเยี่ยมชมมากกว่าเดือนละ 5 ครั้ง

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการได้รับความรู้ของเกษตรกร

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางประการ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
1. การเข้าอบรมความรู้เรื่องเกษตรอินทรีย์		
เคย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)	20	76.92
การผลิตผักอินทรีย์	6	30.00
การทำไร่นาสวนผสมแบบอินทรีย์	2	10.00
การทำน้ำหมักชีวภาพสูตรต่างๆ	17	85.00
การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ	16	80.00
การทำปุ๋ยพืชสด	6	30.00
ไม่เคย	6	23.08
2. แหล่งความรู้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
เจ้าหน้าที่กรมวิชาการเกษตร	15	57.69
เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา	3	11.54
เกษตรกรตำบล	19	73.08
พัฒนากรตำบล	5	19.23
เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน	2	7.69
เจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยต่างๆ	4	15.38
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	6	23.08
เพื่อนบ้านและญาติพี่น้อง	4	15.38
วิทยุ/โทรทัศน์	5	19.23
เอกสารคำแนะนำ	14	53.85
เจ้าหน้าที่ อบต.	1	3.85
คูงานจากที่อื่น	4	15.38

ตาราง 3 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการได้รับความรู้ของเกษตรกร (ต่อ)

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจบางประการ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
3. ผู้ให้คำปรึกษาแนะนำเมื่อมีปัญหา		
ญาติพี่น้อง/เพื่อนบ้าน	16	61.54
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	4	15.38
เกษตรกรตำบล	8	30.77
อบต.	1	3.85
พัฒนากรตำบล	1	3.85
เจ้าหน้าที่องค์กรเอกชน	2	7.69
กรมวิชาการเกษตรและคูงานจากที่อื่น	6	23.08
4. วิธีการได้รับความรู้การผลิตผัดอินทรีย์ของเกษตรกร		
เข้ารับการฝึกอบรม	19	73.08
อ่านเอกสารเอง	16	61.54
การแนะนำของเจ้าหน้าที่ (เกษตรกรตำบล)	17	65.38
รับฟังสื่อ เช่นรายการโทรทัศน์เพื่อการเกษตร	4	15.38
การไปเยี่ยมชมแปลงเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ	7	26.92
5. การออกติดตามเยี่ยมเยียนของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร		
เดือนละ 1-2 ครั้ง	24	92.31
มากกว่าเดือนละ 3-5 ครั้ง	2	7.69

3. สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำและปัญหาอุปสรรคของเกษตรกร

3.1 สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร

จากการศึกษาสภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร ได้ศึกษาจำนวน 26 ประเด็น สรุปผลได้ดังนี้ (ตารางที่ 4)

1) พื้นที่ปลูกผักทั้งหมด เกษตรกรร้อยละ 80.76 มีพื้นที่ปลูกผักไม่เกิน 3 ไร่ และร้อยละ 19.24 มีพื้นที่ปลูกผัก 4-5 ไร่ โดยเกษตรกรทั้งหมดมีพื้นที่สำหรับปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำไม่เกิน 3 ไร่

- 2) จำนวนการปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำต่อปี เกษตรกรร้อยละ 46.15 ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำจำนวน 2 รุ่นต่อปี ร้อยละ 34.61 ปลูกจำนวน 1 รุ่นต่อปี ร้อยละ 11.54 ปลูกจำนวน 3 รุ่นต่อปี และร้อยละ 7.69 ปลูกจำนวน 4 รุ่นต่อปี โดยเกษตรกรทั้งหมดปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในช่วงเดือนมกราคม-มีนาคม ร้อยละ 38.46 ปลูกในช่วงเดือนเมษายน-มิถุนายน ร้อยละ 30.77 ปลูกในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน และร้อยละ 7.69 ปลูกในช่วงเดือนตุลาคม-ธันวาคม
- 3) แหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์ เกษตรกรทั้งหมดได้เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ปลูกจากการซื้อในท้องตลาด ร้อยละ 11.54 ได้เมล็ดพันธุ์ที่ใช้ปลูกจากการสนับสนุนของรัฐบาล ร้อยละ 7.69 ได้จากการซื้อจากเพื่อนบ้าน และร้อยละ 3.85 ได้จากสหกรณ์หมู่บ้าน
- 4) พันธุ์ผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำที่ใช้ผลิต เกษตรกรมีการใช้เมล็ดพันธุ์จากผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ต่างๆ ซึ่งทั้งหมดเป็นพันธุ์ลูกผสม ในชื่อทางการค้าที่หลากหลาย เช่น ตราเครื่องบิน ทอปกรีน ตรารถถัง เป็นต้น
- 5) จำนวนการไถดินก่อนปลูก เกษตรกรร้อยละ 57.69 ไถดิน 2 ครั้งก่อนปลูก ร้อยละ 38.46 ไถดิน 3 ครั้งก่อนปลูก ร้อยละ 3.85 ไถดิน 1 ครั้ง
- 6) การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อนการไถเตรียมดิน เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อนการไถเตรียมดินก่อนปลูก และร้อยละ 46.15 ไม่มีการใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อนการไถเตรียมดินก่อนปลูก
- 7) แรงงานที่ใช้ในการผลิตผัก เกษตรกรร้อยละ 76.92 มีแรงงานที่ใช้ในการผลิตผักเป็นแรงงานในครัวเรือน และร้อยละ 19.23 มีแรงงานที่ใช้ในการผลิตผักเป็นแรงงานในครัวเรือน และแรงงานจ้าง
- 8) ปุ๋ยที่ใช้ เกษตรกรทั้งหมดใช้ปุ๋ยคอกในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ เกษตรกรใช้ปุ๋ยคอกในอัตราที่หลากหลายอยู่ในช่วง 100-1,000 กิโลกรัมต่อไร่ ร้อยละ 15.38 ใช้ปุ๋ยหมักในอัตรา 100 – 300 กิโลกรัมต่อไร่ และร้อยละ 76.92 ใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ในอัตรา 1 ลิตรต่อน้ำ 200 ลิตร เกษตรกรร้อยละ 88.46 ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 โดยใช้ในอัตรา 20-200 กิโลกรัมต่อไร่ และร้อยละ 11.54 ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 ในอัตรา 30 กิโลกรัมต่อไร่
- 9) ช่วงเวลาในการให้น้ำ เกษตรกรร้อยละ 76.92 ให้น้ำในช่วงเช้า-เย็น และร้อยละ 23.08 ให้น้ำเฉพาะช่วงเช้าช่วงเดียว
- 10) วิธีการให้น้ำ เกษตรกรร้อยละ 92.31 ให้น้ำด้วยวิธีการใช้สายยางที่สวมหัวฝักบัวหรือเครื่องปั๊ม และร้อยละ 7.69 ให้น้ำด้วยถังฝักบัวรดน้ำ

11) วิธีการในการป้องกันกำจัดวัชพืชในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ เกษตรกรร้อยละ 92.31 ป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยวิธีกล เช่น ถาก ถอน ร้อยละ 34.61 ป้องกันกำจัดวัชพืชด้วยการใช้สารเคมี และร้อยละ 11.54 ป้องกันกำจัดวัชพืชโดยใช้น้ำหมักชีวภาพ

12) วิธีการป้องกันกำจัดโรคพืชในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ เกษตรกรร้อยละ 69.23 ป้องกันกำจัดโรคพืชโดยใช้วิธีเขตกรรม เช่น การปลูกพืชหมุนเวียน ร้อยละ 57.69 ป้องกันกำจัดโรคพืชโดยใช้สารเคมี และร้อยละ 19.23 ป้องกันกำจัดโรคพืชโดยใช้น้ำหมักชีวภาพ

13) วิธีการป้องกันแมลงศัตรูพืชในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ เกษตรกรร้อยละ 57.69 ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูในการผลิตผักโดยใช้สารเคมี ร้อยละ 42.31 ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูโดยใช้วิธีกล เช่น การจับทำลาย ร้อยละ 26.92 ป้องกันกำจัดแมลงศัตรูผักโดยใช้น้ำหมักชีวภาพ ร้อยละ 3.85 ไม่มีการป้องกัน

14) ผลผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในรอบปีที่ผ่านมา เกษตรกรร้อยละ 65.83 มีผลผลิตบรอกโคลีไม่เกิน 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ในรอบปีที่ผ่านมา ร้อยละ 15.38 มีผลผลิตบรอกโคลี 1,000-2,000 กิโลกรัมต่อไร่ และ 3,000 กิโลกรัมต่อไร่ เกษตรกรร้อยละ 34.61 มีผลผลิตกะหล่ำดอกไม่เกิน 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ และร้อยละ 3.85 มีผลผลิตกะหล่ำดอก 1,000-2,000 กิโลกรัมต่อไร่

15) ต้นทุนการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำโดยประมาณ เกษตรกรร้อยละ 76.92 มีต้นทุนในการผลิตบรอกโคลีไม่เกิน 5,000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 15.38 มีต้นทุนในการผลิตบรอกโคลีอยู่ในช่วง 5,001 – 10,000 บาทต่อไร่ เกษตรกรร้อยละ 26.92 มีต้นทุนในการผลิตกะหล่ำดอกไม่เกิน 5,000 บาทต่อไร่ และร้อยละ 7.69 มีต้นทุนในการผลิตกะหล่ำดอกอยู่ในช่วง 5,000-10,000 บาทต่อไร่

16) แหล่งจำหน่ายผลผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ เกษตรกรทั้งหมดมีการจำหน่ายผักใน 3 แหล่ง ประกอบด้วย พ่อค้าคนกลาง นำผักไปขายเองในตลาด และขายส่งให้แม่ค้าในตลาด

17) ราคาผลผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำที่เหมาะสมตามสภาพการลงทุนของเกษตรกร เกษตรกรร้อยละ 50.00 ต้องการราคาผลผลิตที่เหมาะสมตามสภาพการลงทุนในราคา กิโลกรัมละ 30 บาท และอีกร้อยละ 50.00 ต้องการราคาผลผลิตที่เหมาะสมตามสภาพการลงทุนในราคา กิโลกรัมละ 31-60 บาท

18) การผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ เกษตรกรร้อยละ 50.00 คิดว่าควรเลิกผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ โดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากการระบาดของโรคและแมลง รวมถึงความต้องการในการปรับเปลี่ยนพื้นที่ปลูกไปปลูกพืชเศรษฐกิจชนิดอื่นๆ เช่น ยางพารา และเกษตรกรบางรายให้เหตุผลว่าเนื่องจากอายุมาก เกษตรกรร้อยละ 42.31 คิดว่าควรผลิตต่อไป โดยให้

เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นพืชผักที่ขายได้ราคาดี และเกษตรกรร้อยละ 7.69 ยังไม่แน่ใจว่าจะผลิตต่อไปหรือไม่ โดยให้เหตุผลว่าของคุณภาพภูมิอากาศก่อนการตัดสินใจ

19) การปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในอดีต เกษตรกรร้อยละ 57.69 ไม่เคยปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ ร้อยละ 42.31 เคยปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ โดยเคยปลูกมาแล้วเป็นเวลา 2-15 ปี

20) การปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในปัจจุบัน เกษตรกรร้อยละ 80.76 ไม่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในปัจจุบัน และร้อยละ 19.23 ยังปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์อยู่ในปัจจุบัน

21) ระยะเวลาในการปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 11.54 ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์นานติดต่อกันเป็นเวลา ไม่เกิน 5 ปี และเกษตรกรร้อยละ 7.69 ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ติดต่อกันนานมากกว่า 5 ปี

22) ผลผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ที่ได้รับในรอบปีที่ผ่านมา เกษตรกรร้อยละ 15.38 ได้รับผลผลิตบรอกโคลีอินทรีย์ไม่เกิน 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ และร้อยละ 3.85 ได้รับผลผลิตบรอกโคลีอินทรีย์ 2,000-3,000 กิโลกรัมต่อไร่ เกษตรกรร้อยละ 7.69 ได้รับผลผลิตกะหล่ำดอกอินทรีย์ไม่เกิน 2,000 กิโลกรัมต่อไร่ และร้อยละ 3.85 ได้รับผลผลิตกะหล่ำดอกอินทรีย์ 2,000-3,000 กิโลกรัมต่อไร่

23) ต้นทุนการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 19.23 มีต้นทุนในการผลิตบรอกโคลีอินทรีย์ไม่เกิน 5,000 บาทต่อไร่ และเกษตรกรร้อยละ 11.54 มีต้นทุนในการผลิตกะหล่ำดอกอินทรีย์ไม่เกิน 5,000 บาทต่อไร่

24) แหล่งจำหน่ายผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์เกษตรกรทั้งหมดที่ผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์จำหน่ายผลผลิตที่ผลิตได้ในตลาดภายในเขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

25) ราคาผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำที่เหมาะสม เกษตรกรร้อยละ 11.54 คิดว่าราคาที่เหมาะสมสำหรับบรอกโคลีและกะหล่ำดอกอินทรีย์ควรเป็นกิโลกรัมละ 30 บาท และร้อยละ 7.69 คิดว่าราคาที่เหมาะสมควรเป็นกิโลกรัมละ 31-60 บาท

26) การผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 11.54 คิดว่าจะผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ต่อไป โดยให้เหตุผลว่าเป็นพืชที่ราคาดี และมีความปลอดภัยในการผลิต ร้อยละ 7.69 คิดว่าจะเลิกผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ โดยให้เหตุผลว่าขาดแรงงานในครอบครัวประกอบกับแรงงานที่ทำอยู่มีอายุมาก

ตาราง 4 สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร

สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
1. พื้นที่ปลูก		
พื้นที่ปลูกผัก		
น้อยกว่า 3 ไร่	21	80.76
4-5 ไร่	5	19.23
พื้นที่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ		
น้อยกว่า 3 ไร่	26	100.00
2. จำนวนการปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำต่อปี		
1 รุ่น/ปี	9	34.61
2 รุ่น/ปี	12	46.15
3 รุ่น/ปี	3	11.54
4 รุ่น/ปี	2	7.69
ช่วงเดือนที่ปลูก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
มกราคม - มีนาคม	26	100.00
เมษายน - มิถุนายน	10	38.46
กรกฎาคม - กันยายน	8	30.77
ตุลาคม - ธันวาคม	2	7.69
3. แหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ซื้อในท้องตลาด	26	100.00
รับการสนับสนุนจากทางราชการ	3	11.54
ซื้อจากเพื่อนบ้าน	2	7.69
สหกรณ์หมู่บ้าน	1	3.85
4. การไถเตรียมดินก่อนการปลูก		
1 ครั้ง	1	3.85
2 ครั้ง	15	57.69
3 ครั้ง	10	38.46

ตาราง 4 สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร (ต่อ)

สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
5. การใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อนการไถเตรียมดิน		
มี	14	53.85
ไม่มี	12	46.15
6. แรงงานที่ใช้ในการผลิตผัก		
แรงงานในครัวเรือน	21	80.77
แรงงานในครัวเรือน + แรงงานจ้าง	5	19.23
7. ปุ๋ยที่ใช้		
ปุ๋ยอินทรีย์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ปุ๋ยคอก	26	100.00
ปุ๋ยหมัก	4	15.38
ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	15	57.69
ปุ๋ยเคมี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ปุ๋ยสูตร 15-15-15	23	88.46
ปุ๋ยสูตร 46-0-0	3	11.54
8. การให้น้ำ		
เข้าเท่านั้น	6	23.08
เข้า - เย็น	20	88.46
9. วิธีการให้น้ำ		
ถังฝักบัวรดน้ำ	2	7.69
สายยางที่สวมฝักบัว - เครื่องปั๊ม	24	92.31
10. วิธีการป้องกันกำจัดวัชพืช (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ใช้วิธีกล เช่น ถาก ถอน	24	92.31
ใช้น้ำหมักชีวภาพ	3	11.54
ใช้สารเคมี	9	34.61

ตาราง 4 สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร (ต่อ)

สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
11. วิธีการป้องกันกำจัดโรค (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ใช้วิธีเขตกรรม เช่น ปลุกพีชหมุนเวียน	18	69.23
ใช้น้ำหมักชีวภาพ	5	19.23
ใช้สารเคมี	15	57.69
12. วิธีการป้องกันกำจัดแมลงศัตรู (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ใช้วิธีกล เช่น จับทำลาย	11	42.31
ใช้น้ำหมักชีวภาพ	7	26.92
ใช้สารเคมี	15	57.69
ไม่ป้องกัน	1	3.85
ล่อแมลงโดยใช้หลอดไฟ	1	3.85
13. ผลผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในรอบปีที่ผ่านมา		
บรอกโคลี		
น้อยกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่	17	65.38
1,000 – 2,000 กิโลกรัมต่อไร่	4	15.38
มากกว่า 2,000 กิโลกรัมต่อไร่	4	15.38
กะหล่ำดอก		
น้อยกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่	9	34.61
1,000 – 2,000 กิโลกรัมต่อไร่	1	3.85
14. ต้นทุนการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในรอบปีที่ผ่านมา		
บรอกโคลี		
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อไร่	20	76.92
5,000 – 10,000 บาทต่อไร่	4	15.38
กะหล่ำดอก		
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อไร่	7	26.92
5,000 – 10,000 บาทต่อไร่	2	7.69

ตาราง 4 สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร (ต่อ)

สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
15. ราคาที่เหมาะสม		
ประมาณ 30 บาท	13	50.00
ตั้งแต่ 31-60 บาท	13	50.00
16. การผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำต่อไป		
ผลิตต่อไป	11	42.31
เลิกผลิต	13	50.00
รอดูสภาพอากาศ	2	7.69
17. การปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์		
ไม่เคยปลูก	15	57.69
เคยปลูก	11	42.31
18. การปลูกโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในปัจจุบัน		
ปลูก	5	19.23
ไม่ปลูก	21	80.77
19. เวลาที่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์		
น้อยกว่า 5 ปี	3	11.54
มากกว่า 5 ปี	2	7.69
20. ผลผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ในรอบปีที่ผ่านมา		
บรอกโคลี		
น้อยกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่	4	15.38
1,000 – 2,000 กิโลกรัมต่อไร่	1	3.85
กะหล่ำดอก		
น้อยกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่	2	7.69
1,000 – 2,000 กิโลกรัมต่อไร่	1	3.85

ตาราง 4 สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร (ต่อ)

สภาพการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
21. ต้นทุนการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ในรอบปีที่ผ่านมา		
บรอดโคลิ		
น้อยกว่า 5,000 บาทต่อไร่	5	19.23
กว่า 5,000 บาทต่อไร่	3	11.54
22. ราคาผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ที่เหมาะสม		
ประมาณ 30 บาท	3	11.54
ตั้งแต่ 30-60 บาท	2	7.69
23. การผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอินทรีย์ต่อไป		
ผลิตต่อไป	3	11.54
เลิกผลิต	2	7.69

3.2 สภาพปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ

การศึกษาสภาพปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร ได้ศึกษาจำนวน 7 ประเด็น สรุปผลได้ดังนี้ (ตารางที่ 5)

1) ปัญหาพื้นดินและสภาพดิน เกษตรกรร้อยละ 76.92 มีปัญหาดินเสื่อมสภาพ ร้อยละ 46.15 มีปัญหาด้านพื้นที่ปลูกไม่เหมาะสม ร้อยละ 38.46 มีปัญหาพื้นที่ปลูกไม่เพียงพอ และร้อยละ 11.54 ไม่มีปัญหาพื้นดินและสภาพดิน

2) ปัญหาด้านเมล็ดพันธุ์ เกษตรกรร้อยละ 76.92 มีปัญหาเมล็ดพันธุ์ราคาแพง ร้อยละ 42.31 มีปัญหาเมล็ดพันธุ์คุณภาพต่ำ ร้อยละ 30.77 มีปัญหาการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ (หายาก/ไม่เพียงพอ) ร้อยละ 11.54 ไม่มีปัญหาด้านเมล็ดพันธุ์

3) ปัญหาด้านปุ๋ยและสารเคมี เกษตรกรทั้งหมดมีปัญหาปุ๋ยเคมีราคาแพง ร้อยละ 88.46 มีปัญหาสารเคมีราคาแพง ร้อยละ 38.46 มีปัญหาด้านปุ๋ยเคมีคุณภาพต่ำ และร้อยละ 26.92 มีปัญหาสารเคมีคุณภาพต่ำ

4) ปัญหาปัจจัยการผลิตอื่น เกษตรกรร้อยละ 61.54 มีปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อนำมาทำการเกษตร ร้อยละ 46.15 มีปัญหาขาดแคลนเงินทุน ร้อยละ 19.23 มีปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ร้อยละ 15.48 มีปัญหาค่าจ้างแรงงานมีราคาแพง ร้อยละ 11.54 มีปัญหาน้ำมันเชื้อเพลิงราคาแพง และร้อยละ 3.85 ไม่มีปัญหาด้านปัจจัยการผลิต

5) ปัญหาด้านการจัดการ เกษตรกรร้อยละ 88.46 มีปัญหาโรคระบาด ร้อยละ 76.92 มีปัญหาแมลงระบาด ร้อยละ 65.38 มีปัญหาวัชพืชระบาด และร้อยละ 3.85 ไม่มีปัญหาด้านการจัดการ

6) ปัญหาด้านการตลาด เกษตรกรร้อยละ 88.46 มีปัญหาไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้เอง และพ่อค้าคนกลางกดราคา ร้อยละ 30.77 มีปัญหาการจำกัดผลผลิตที่รับซื้อ ร้อยละ 19.23 ไม่มีแผงขายผักเป็นของตนเอง ร้อยละ 11.54 มีปัญหาเรื่องการขนส่ง

7) ปัญหาด้านการส่งเสริม เกษตรกรร้อยละ 69.23 มีปัญหาเจ้าหน้าที่มาตรวจเยี่ยมไม่สม่ำเสมอ และการขาดคำแนะนำด้านตลาด ร้อยละ 57.69 มีปัญหาการฝึกอบรมมีน้อย ร้อยละ 42.31 มีปัญหาด้านการขาดบริการด้านสินเชื่อ ร้อยละ 30.77 มีปัญหาด้านการขาดการสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต

ตาราง 5 สภาพปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร

สภาพปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
1. พื้นดินและสภาพดิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
พื้นที่ปลูกไม่เหมาะสม	12	46.15
พื้นที่ปลูกไม่เพียงพอ	10	38.46
ดินเสื่อมคุณภาพ	20	76.92
ไม่มีปัญหาเรื่องพื้นดินและสภาพดิน	3	11.54
2. เมล็ดพันธุ์ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ (หายาก/ไม่เพียงพอ)	8	30.77
เมล็ดพันธุ์ราคาแพง	20	76.92
เมล็ดพันธุ์คุณภาพต่ำ	11	42.31
ไม่มีปัญหาด้านเมล็ดพันธุ์	3	11.54

ตาราง 5 สภาพปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร (ต่อ)

สภาพปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
3. ปัญหาปุ๋ยและสารเคมี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ปุ๋ยเคมีราคาแพง	26	100.00
สารเคมีราคาแพง	23	88.46
ปุ๋ยเคมีคุณภาพต่ำ	10	38.46
สารเคมีคุณภาพต่ำ	7	26.92
4. ปัจจัยการผลิตอื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ขาดแคลนน้ำเพื่อนำมาทำการเกษตร	16	61.54
ขาดแคลนเงินทุน	12	46.15
ขาดแคลนแรงงาน	5	19.23
ค่าจ้างแรงงานราคาแพง	4	15.38
น้ำมันเชื้อเพลิงราคาแพง	3	11.54
ไม่มีปัญหาปัจจัยการผลิต	1	3.85
5. การจัดการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
มีโรคระบาด	23	88.46
มีวัชพืชระบาด	17	65.38
มีแมลงระบาด	20	76.92
ไม่มีปัญหาด้านการจัดการ (สามารถควบคุมได้)	1	3.85
6. การตลาด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
ไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้เอง	23	88.46
พ่อค้าคนกลางกดราคา	23	88.46
มีการจำกัดปริมาณผลผลิตที่รับซื้อ	8	30.77
ไม่มีแผงขายผักเป็นของตนเอง	5	19.23
มีปัญหาเรื่องการขนส่ง	3	11.54
ไม่มีปัญหาด้านการตลาด	1	3.85

ตาราง 5 สภาพปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร (ต่อ)

สภาพปัญหาในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ	จำนวน (n = 26)	ร้อยละ
7. ด้านการส่งเสริม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)		
การฝึกอบรมมีน้อย	15	57.69
เจ้าหน้าที่มาไม่สม่ำเสมอ	18	69.23
ขาดคำแนะนำด้านการตลาด	18	69.23
ขาดบริการสินเชื่อ	11	42.31
ขาดการสนับสนุนด้านปัจจัยการผลิต	8	30.77

4. สภาพการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ

การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของเกษตรกร ได้ทำการศึกษา 6 เทคโนโลยีการผลิต ได้แก่ 1) การเตรียมดิน 2) การปลูก 3) การใส่ปุ๋ย 4) การให้น้ำ 5) การป้องกันกำจัดโรคและแมลง และ 6) การเก็บเกี่ยว ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้ (ตาราง 6)

1) การเตรียมดิน แบ่งเป็น การไถแปรและไถตะ 1 ครั้ง เกษตรกรร้อยละ 96.15 ปฏิบัติเป็นประจำ และเกษตรกรร้อยละ 3.85 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.96 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติเป็นประจำ การตากดิน 3 - 7 วัน เกษตรกรร้อยละ 96.15 ปฏิบัติเป็นประจำ และร้อยละ 3.85 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.96 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นประจำ การไถพรวน เกษตรกรร้อยละ 76.92 ปฏิบัติเป็นประจำ และร้อยละ 23.08 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.77 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นประจำ การรองปุ๋ยคอกเพื่อรองพื้น เกษตรกรร้อยละ 61.54 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 19.23 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 11.54 เคยปฏิบัติ และร้อยละ 7.69 ไม่เคยปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.27 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง การยกแปลงให้สูงจากพื้นดินประมาณ 15 เซนติเมตร เกษตรกรร้อยละ 84.61 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 11.54 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และร้อยละ 3.85 เคยปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.81 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นประจำ การเว้นที่ว่างระหว่างแปลงเพื่อเป็นที่เดินและทางระบายน้ำ เกษตรกรร้อยละ 84.61 ปฏิบัติเป็นประจำ และร้อยละ 15.38 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.85 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นประจำ

2) การปลูก แบ่งเป็น การย่อยดินและรดน้ำหมักชีวภาพให้ชุ่มทั่วแปลง เกษตรกรร้อยละ 38.46 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 23.08 ไม่เคยปฏิบัติ และร้อยละ 19.23 เป็นปฏิบัติเป็นประจำและเคยปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 3.31 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรเคยมีการปฏิบัติมาบ้าง การใช้เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตโดยวิธีการปลอดภัยจากสารพิษ เกษตรกรร้อยละ 38.46 ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 26.92 ปฏิบัติเป็นบางครั้งและเคยปฏิบัติ และร้อยละ 7.69 ปฏิบัติเป็นประจำ ค่าเฉลี่ยมีค่า 2.65 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรเคยมีการปฏิบัติมาบ้าง

3) การใส่ปุ๋ย แบ่งเป็น การใส่ปุ๋ยอินทรีย์รองพื้นก่อนปลูก เกษตรกรร้อยละ 26.92 เคยปฏิบัติ ร้อยละ 23.08 ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบางครั้ง และไม่เคยปฏิบัติในสัดส่วนที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ยมีค่า 3.19 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรเคยมีการปฏิบัติมาบ้าง การใส่ปุ๋ยคอกบำรุงต้นในช่วงการเจริญเติบโต เกษตรกรร้อยละ 65.38 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 23.08 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 7.69 เคยปฏิบัติ และร้อยละ 3.85 ไม่เคยปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.46 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง การใส่ปุ๋ยน้ำชีวภาพบำรุงต้นในช่วงการเจริญเติบโต เกษตรกรร้อยละ 50.00 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 38.46 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 7.69 ไม่เคยปฏิบัติ และร้อยละ 3.85 เคยปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.23 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง

4) การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ เกษตรกรร้อยละ 69.23 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 11.54 ปฏิบัติเป็นบางครั้งและเคยปฏิบัติ ร้อยละ 3.85 ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ และในสัดส่วนเดียวกันไม่ปฏิบัติเลย ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.38 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง

5) การป้องกันกำจัดโรคและแมลง แบ่งเป็น การใช้แมลงตัวเบียน เกษตรกรร้อยละ 53.85 ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 23.08 เคยปฏิบัติ ร้อยละ 11.54 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 7.69 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง และร้อยละ 3.85 ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 2.19 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติเลยแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ การใช้แบคทีเรีย (*Bacillus thuringiensis*) เกษตรกรร้อยละ 57.69 ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 23.08 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 15.38 เคยปฏิบัติ และร้อยละ 3.85 ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 2.04 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติเลยแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ การใช้กั๊กตักกวาดเหี่ยว เกษตรกรร้อยละ 26.92 ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 23.06 ปฏิบัติเป็นประจำและปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 15.38 ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ และร้อยละ 11.54 เคยปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 3.00 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรเคยมีการปฏิบัติมาบ้าง การใช้น้ำหมักชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 46.15 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ร้อยละ 34.61 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 11.54 เคยปฏิบัติ และร้อยละ 7.69 เคยปฏิบัติ ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.00 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง การใช้ไส้เดือนฝอย เกษตรกรร้อยละ 61.54 ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 19.23 เคยปฏิบัติ ร้อยละ 11.54 ไม่เคยปฏิบัติแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ และร้อยละ 7.69 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง

ค่าเฉลี่ยมีค่า 1.73 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรไม่เคยปฏิบัติเลยแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ การใช้สารสกัดจากพืช เกษตรกรร้อยละ 30.77 ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 23.08 ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบางครั้งและเคยปฏิบัติในสัดส่วนที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ยมีค่า 3.08 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรเคยมีการปฏิบัติมาบ้าง

6) การเก็บเกี่ยว แบ่งเป็น การเก็บเกี่ยวผลผลิตหลังการพ่นสารกำจัดศัตรูพืชแบบอินทรีย์ตามระยะเวลาที่กำหนด เกษตรกรร้อยละ 42.31 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 23.08 ไม่เคยปฏิบัติ ร้อยละ 19.23 เคยปฏิบัติ และร้อยละ 15.38 ปฏิบัติเป็นบางครั้ง ค่าเฉลี่ยมีค่า 3.54 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกรมีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง การพักแปลงหลังการเก็บเกี่ยว เกษตรกรร้อยละ 76.92 ปฏิบัติเป็นประจำ ร้อยละ 7.69 ปฏิบัติบางครั้ง เคยปฏิบัติ และไม่เคยปฏิบัติในอัตราส่วนที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.46 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง การปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เกษตรกรร้อยละ 84.61 ปฏิบัติเป็นประจำ และร้อยละ 7.69 ปฏิบัติบางครั้งและเคยปฏิบัติในอัตราส่วนที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ยมีค่า 4.77 ซึ่งหมายความว่าเกษตรกร มีการปฏิบัติเป็นประจำ

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการปฏิบัติตามเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์

เทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 26)										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	เป็นประจำ		บางครั้ง		เคยปฏิบัติ		ไม่เคยแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ		ไม่เคยปฏิบัติ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. การเตรียมดิน												
1.1 ไถแปรและไถตะ 1 ครั้ง	25	96.15	1	3.85	-	-	-	-	-	-	4.96	0.20
1.2 ตากดิน 3-7 วัน	25	96.15	1	3.85	-	-	-	-	-	-	4.96	0.20
1.3 ไถพรวน	20	76.92	6	23.08	-	-	-	-	-	-	4.77	0.43
1.4 รองปุ๋ยคอกเพื่อรองพื้น	16	61.54	5	19.23	3	11.54	-	-	2	7.69	4.27	1.19
1.5 ยกแปลงให้สูงจากพื้นดิน ประมาณ 15 เซนติเมตร	22	84.61	3	11.54	1	3.85	-	-	-	-	4.81	0.49
1.6 เว้นที่ว่างระหว่างแปลงเพื่อเป็นทางเดินและ ทางระบายน้ำ	22	84.61	4	15.38	-	-	-	-	-	-	4.85	0.37
2. การปลูก												
2.1 ข่อยดิน และรดน้ำหมักชีวภาพทั่วแปลงให้ชุ่ม	5	19.23	10	38.46	5	19.23	-	-	6	23.08	3.31	1.44
2.2 ใช้เมล็ดพันธุ์ที่ผลิตด้วยวิธีการปลอดจากสารพิษ	2	7.69	7	26.92	7	26.92	-	-	10	38.46	2.65	1.44
3. การใส่ปุ๋ย												
3.1 ใช้ปุ๋ยอินทรีย์รองพื้นก่อนปลูก	6	23.08	6	23.08	7	26.92	1	3.85	6	23.08	3.19	1.45
3.2 ใช้ปุ๋ยคอกบำรุงดินในช่วงการเจริญเติบโต	17	65.38	6	23.08	2	7.69	-	-	1	3.85	4.46	0.95
3.3 ใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพบำรุงดินในช่วงการเจริญเติบโต	13	50.00	10	38.46	1	3.85	-	-	2	7.69	4.23	1.11

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการปฏิบัติตามเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ (ต่อ)

เทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์	การปฏิบัติของเกษตรกร (n = 26)										ค่าเฉลี่ย	S.D.	
	เป็นประจำ		บางครั้ง		เคยปฏิบัติ		ไม่เคยแต่มีแนวโน้มว่าจะปฏิบัติ		ไม่เคยปฏิบัติ				
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ			
4. การให้น้ำ													
ให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ	18	69.23	3	11.54	3	11.54	1	3.85	1	3.85	4.38	1.10	
5. การป้องกันกำจัดโรคและแมลง													
5.1 ใช้แมลงตัวเบียน	3	11.54	2	7.69	6	23.08	1	3.85	14	53.85	2.19	1.47	
5.2 ใช้แบคทีเรีย (<i>Bacillus thuringiensis</i>)	-	-	6	23.08	4	15.38	1	3.85	15	57.69	2.04	1.31	
5.3 ใช้กับดักกาวเหนียว	6	23.08	6	23.08	3	11.54	4	15.38	7	26.92	3.00	1.57	
5.4 ใช้น้ำหมักชีวภาพ	9	34.61	12	46.15	3	11.54	-	-	2	7.69	4.00	1.10	
5.5 ใช้ไล่เดือนฝอย	-	-	2	7.69	5	19.23	3	11.54	16	61.54	1.73	1.04	
5.6 ใช้สารสกัดจากพืช	6	23.08	6	23.08	6	23.08	-	-	8	30.77	3.08	1.57	
6. การเก็บเกี่ยว													
6.1 เก็บผลผลิตหลังพ่นสารกำจัดศัตรูพืชแบบอินทรีย์ตามระยะเวลาที่กำหนด	11	42.31	4	15.38	5	19.23	-	-	6	23.08	3.54	1.61	
6.2 พักแปลงหลังการเก็บเกี่ยว	20	76.92	2	7.69	2	7.69	-	-	2	7.69	4.46	1.17	
6.3 ปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน	22	84.61	2	7.69	2	7.69	-	-	-	-	4.77	0.59	

5. การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ

การศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ ได้ทำการศึกษาใน 10 ประเด็น ได้แก่ (1) การเลือกพื้นที่ในการเพาะปลูก (2) การเตรียมดินโดยไม่ใช้สารฆ่าหญ้า (3) การเตรียมดินโดยการไถดินแล้วตาก 3 – 7 วัน ก่อนทำการยกแปลง (4) การให้น้ำแก่พืชโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ (5) การใช้ปุ๋ยกับผัก (6) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช (7) ผลผลิตที่ได้จากแปลงผัก (8) ราคาผลผลิต (9) สิ่งแวดล้อม และ (10) การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ ผลการศึกษาในประเด็นต่างๆ สรุปได้ดังนี้ (ตารางที่ 7)

1) การเลือกพื้นที่ในการปลูกผักอินทรีย์ที่ปฏิบัติอยู่ เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับมาก ร้อยละ 38.46 มีการยอมรับปานกลาง และร้อยละ 7.69 มีการยอมรับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

2) การเตรียมดินโดยไม่ใช้สารฆ่าหญ้า เกษตรกรร้อยละ 46.15 มีการยอมรับมาก ร้อยละ 38.46 มีการยอมรับปานกลาง ร้อยละ 11.54 มีการยอมรับน้อย และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.27 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

3) การเตรียมแปลงปลูกโดยการไถดินแล้วตาก 3 – 7 วัน แล้วทำการยกแปลง เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 34.61 มีการยอมรับมาก และร้อยละ 11.54 มีการยอมรับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

4) การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ เกษตรกรร้อยละ 42.31 มีความพอใจในระดับมากที่สุดและมาก และร้อยละ 15.38 มีการยอมรับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.27 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

5) การใช้ปุ๋ยกับผัก แบ่งเป็น

5.1) ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติเกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 19.23 มีการยอมรับปานกลาง และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

5.2) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เกษตรกรร้อยละ 46.15 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 30.77 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

5.3) ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับมากที่สุดและปานกลาง และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

5.4) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับน้อย และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.69 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

5.5) ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด เกษตรกรร้อยละ 46.15 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 23.06 มีการยอมรับในระดับน้อย ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.04 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับน้อย

6) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช แบ่งเป็น

6.1) การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวอ่อน เกษตรกรร้อยละ 57.69 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.2) การใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน เกษตรกรร้อยละ 57.69 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 30.77 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับน้อย และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.3) การใช้เชื้อ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง เกษตรกรร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับน้อย และร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.50 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับน้อย

6.4) การทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง เกษตรกรร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับน้อย และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุดและน้อยที่สุดในสัดส่วนที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.5) การจับทำลายด้วยมือ เกษตรกรร้อยละ 30.77 มีการยอมรับในระดับน้อย ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับมากและปานกลาง ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับน้อยที่สุด และร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.77 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

7) ผลผลิตที่ได้จากแปลงผักที่ได้รับปุ๋ย แบ่งเป็น

7.1) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ เกษตรกรร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 30.77 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับปานกลางค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

7.2) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 34.61 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

7.3) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 38.46 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อยและน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

7.4) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 30.77 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

7.5) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยค่างควาชนิดเม็ด เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.96 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับน้อย

8) ราคาผลผลิต แบ่งเป็น

8.1) ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาที่สูงเมื่อเปรียบเทียบวิธีการปฏิบัติในการผลิต เกษตรกรร้อยละ 57.69 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อยและน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

8.2) กำไรที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุดและระดับน้อยในสัดส่วนที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

9) สิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น

9.1) ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น เกษตรกรร้อยละ 46.15 มีการยอมรับในระดับมาก และมากที่สุด และร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 หมายถึง เกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

9.2) ความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 46.15 มีการยอมรับในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 หมายถึง เกษตรกรมีการยอมรับในระดับมากที่สุด

10) การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 34.61 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.77 หมายถึง เกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์

เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	ระดับการยอมรับของเกษตรกร (n = 26)										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. การเลือกพื้นที่ปลูก	2	7.69	14	53.85	10	38.46	-	-	-	-	3.69	0.62
2. การเตรียมดินโดยไม่ใช้สารฆ่าหญ้า	-	-	12	46.15	10	38.46	3	11.54	1	3.85	3.27	0.83
3. การเตรียมแปลงโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน	14	53.85	9	34.61	3	11.54	-	-	-	-	4.42	0.70
4. การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ	11	42.31	11	42.31	4	15.38	-	-	-	-	4.27	0.72
5. การใช้ปุ๋ย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1 ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	7	26.92	13	50.00	5	19.23	1	3.85	-	-	4.00	0.80
5.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	8	30.77	12	46.15	6	23.08	-	-	-	-	4.08	0.74
5.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	7	26.92	11	42.31	7	26.92	-	-	1	3.85	3.88	0.95
5.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	6	23.08	11	42.31	5	19.23	3	11.54	1	3.85	3.69	0.94
5.5 ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด	1	3.85	3	11.54	4	15.38	6	23.08	12	46.15	2.04	1.22
6. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1 การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวหนอน	7	26.92	15	57.69	4	15.38	-	-	-	-	4.12	0.65
6.2 ใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน	-	-	15	57.69	8	30.77	2	7.69	1	3.85	3.42	0.81
6.3 ใช้เชื้อ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง	-	-	4	15.38	11	42.31	5	19.23	6	23.08	2.50	1.03
6.4 ทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง	1	3.85	11	42.31	7	26.92	6	23.08	1	3.85	3.19	0.98
6.5 จับทำลายด้วยมือ	2	7.69	6	23.08	6	23.08	8	30.77	4	15.38	2.77	0.60

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของเกษตรกร จำแนกตามการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์ (ต่อ)

เทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์	ระดับการยอมรับของเกษตรกร (n = 26)										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
7. ผลผลิตที่ได้แปลงที่ใช้ปุ๋ย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.1 ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	8	30.77	11	42.31	7	26.92	-	-	-	-	4.04	0.64
7.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	4	15.38	13	50.00	9	34.61	-	-	-	-	3.81	0.69
7.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	3	11.54	10	38.46	11	42.31	1	3.85	1	3.85	3.50	0.91
7.4 ปุ๋ยมูลไก่อ่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	5	19.23	8	30.77	11	42.31	-	-	2	7.69	3.54	0.90
7.5 ปุ๋ยค่างควาชนิดเม็ด	-	-	4	15.38	5	19.23	3	11.54	14	53.85	1.96	1.18
8. ราคาผลผลิต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.1 ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการปฏิบัติ	2	7.69	15	57.69	7	26.92	1	3.85	1	3.85	3.62	0.85
8.2 กำไรที่เพิ่มขึ้น	1	3.85	11	42.31	13	50.00	1	3.85	-	-	3.46	0.76
9. สิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.1 ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น	12	46.15	12	46.15	2	7.69	-	-	-	-	4.38	0.64
9.2 ปลดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค	14	53.85	12	46.15	-	-	-	-	-	-	4.54	0.51
10. การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์	3	11.54	14	53.85	9	34.61	-	-	-	-	3.77	0.65

6. การศึกษาการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์โดยการให้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ ปุ๋มน้ำชีวภาพ ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ ร่วมกับปุ๋มน้ำชีวภาพ ปุ๋ยมูลค้ำควาชนิดเม็ด และป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีเขตกรรม ใช้วิธีกล และใช้สารกำจัดศัตรูพืชจากธรรมชาติเปรียบเทียบการเจริญเติบโตและผลผลิตของบรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ได้รับปุ๋ยแต่ละชนิด

6.1 การเจริญเติบโต

บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ปลูกโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์โดยการให้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ ปุ๋มน้ำชีวภาพ ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋มน้ำชีวภาพ ปุ๋ยค้ำควาชนิดเม็ด และปุ๋ยเคมี มีการเจริญเติบโต ได้แก่ ร้อยละของต้นกล้ารอดตายหลังย้ายปลูก อายุออกดอก ร้อยละ 50.00 อายุเก็บเกี่ยว ร้อยละ 50.00 ความสูงต้น และน้ำหนักต้น ดังแสดงในตาราง 8 และตาราง 9 ทั้ง บรอกโคลีและกะหล่ำดอก ให้จำนวนต้นกล้ารอดตายหลังย้ายปลูกสูงกว่า ร้อยละ 90.00 โดยการให้ปุ๋ยต่างชนิดกันให้จำนวนต้นกล้ารอดตายที่ไม่แตกต่างกันทางสถิติ บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ให้ปุ๋มน้ำชีวภาพมีอายุออกดอกและอายุเก็บเกี่ยวยาวนานกว่าต้นที่ได้รับปุ๋ยชนิดอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ได้รับปุ๋ยเคมีมีความสูงต้นและน้ำหนักต้นสูงที่สุด และกลุ่มที่ได้รับปุ๋มน้ำชีวภาพมีความสูงต้นและน้ำหนักต้นต่ำที่สุด

ตาราง 8 การเจริญเติบโตของบรอกโคลีที่ปลูกโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์โดยการให้ปุ๋ยต่างชนิดกัน

ชนิดปุ๋ย	ต้นกล้ารอดตาย หลังย้ายปลูก (ร้อยละ)	อายุออกดอก ร้อยละ 50.00	อายุเก็บเกี่ยว ร้อยละ 50.00	ความสูงต้น (เซนติเมตร)	น้ำหนักต้น (กรัม)
ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	96.67	41.67 b	52.67 b	51.59 b	658.00 b
ปุ๋มน้ำชีวภาพ	93.33	45.00 a	60.67 a	41.92 c	359.68 c
ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับ ปุ๋มน้ำชีวภาพ	96.67	41.00 b	52.33 b	51.31 b	717.38 b
ปุ๋ยมูลค้ำควา	98.33	41.00 b	52.67 b	52.44 b	701.38 b
ปุ๋ยเคมี	91.67	41.00 b	51.33 b	56.34 a	907.61 a
F-test	ns	*	*	*	*
C.V. (เปอร์เซ็นต์)	6.06	1.23	3.38	3.83	11.35

ns = ไม่แตกต่างทางสถิติ, * = แตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.05$)

ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรต่างกันภายในแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันทางสถิติจากการวิเคราะห์แบบ DMRT

ตาราง 9 การเจริญเติบโตของกะหล่ำดอกที่ปลูกโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์โดยการให้ปุ๋ยต่างกัน

ชนิดปุ๋ย	ต้นกล้ารอดตาย หลังย้ายปลูก (ร้อยละ)	อายุออกดอก ร้อยละ 50.00	อายุเก็บเกี่ยว ร้อยละ 50.00	ความสูงต้น (เซนติเมตร)	น้ำหนักต้น (กรัม)
ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	96.67	43.00 b	57.33 b	40.63 a	528.29 b
ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	98.33	46.67 a	62.00 a	33.61 b	255.90 c
ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	91.67	43.00 b	57.67 b	42.24 a	568.20 b
ปุ๋ยมูลค้ำคว	95.00	43.00 b	58.00 b	38.22 ab	582.56 b
ปุ๋ยเคมี	96.67	42.33 b	57.33 b	43.94 a	758.40 a
F-test	ns	*	*	*	*
C.V. (เปอร์เซ็นต์)	5.40	2.44	3.15	8.59	13.29

ns = ไม่แตกต่างทางสถิติ, * = แตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.05$)

ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรต่างกันภายในแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันทางสถิติจากการวิเคราะห์แบบ DMRT

6.2 ผลผลิต

บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ปลูกโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์โดยการให้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ ปุ๋ยค้ำควชนิดเม็ด และปุ๋ยเคมี ให้ผลผลิต ได้แก่ ร้อยละของต้นเก็บเกี่ยว เส้นผ่าศูนย์กลางดอก ความยาวก้านช่อดอก น้ำหนักหลังตัดแต่ง ดังแสดงในตาราง 10 และตาราง 11 ทั้งบรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ได้รับปุ๋ยต่างชนิดกันให้ต้นที่เก็บเกี่ยวได้ไม่แตกต่างกันทางสถิติโดยมีจำนวนต้นเก็บเกี่ยวได้อยู่ในช่วงร้อยละ 83.33-96.67 ทั้งบรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ได้รับปุ๋ยเคมีให้ดอกที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ความยาวก้านช่อดอกยาวที่สุด น้ำหนักหลังการตัดแต่งสูงที่สุด แต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติกับกลุ่มที่ได้รับปุ๋ยมูลไก่เนื้อ และปุ๋ยมูลค้ำคว ขณะที่ต้นที่ได้รับปุ๋ยน้ำชีวภาพให้ดอกที่มีขนาดเล็กที่สุด ก้านช่อดอกสั้นที่สุด และน้ำหนักหลังการตัดแตงน้อยที่สุด

ตาราง 10 ผลผลิตของบรอกโคลีที่ปลูกโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์โดยการให้ปุ๋ยต่างกัน

ชนิดปุ๋ย	ต้นเก็บเกี่ยว (ร้อยละ)	เส้นผ่าศูนย์กลางดอก (เซนติเมตร)	ความยาวก้านช่อดอก (เซนติเมตร)	น้ำหนักหลัง ตัดแต่ง (กรัม)
ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	83.33	10.89 a	32.56 a	268.31 b
ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	96.67	6.86 b	27.95 b	140.38 c
ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	83.33	11.45 a	32.13 a	293.55 ab
ปุ๋ยมูลค่างคว	90.00	11.37 a	32.46 a	302.66 ab
ปุ๋ยเคมี	85.00	12.56 a	32.57 a	368.62 a
F-test	ns	*	*	*
C.V. (เปอร์เซ็นต์)	10.28	14.90	5.76	15.33

ns = ไม่แตกต่างทางสถิติ, * = แตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.05$)

ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรต่างกันภายในแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันทางสถิติจากการวิเคราะห์แบบ DMRT

ตาราง 11 ผลผลิตของกะหล่ำดอกที่ปลูกโดยใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์โดยการให้ปุ๋ยต่างกัน

ชนิดปุ๋ย	ต้นเก็บเกี่ยว (ร้อยละ)	เส้นผ่าศูนย์กลางดอก (เซนติเมตร)	ความยาวก้านช่อดอก (เซนติเมตร)	น้ำหนักหลัง ตัดแต่ง (กรัม)
ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	83.33	8.53 ab	19.72 b	176.61 ab
ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	96.67	5.77 c	17.10 c	78.47 c
ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับ ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	83.33	7.94 b	19.98 ab	169.12 b
ปุ๋ยมูลค่างคว	90.00	9.28 ab	21.24 ab	218.11 ab
ปุ๋ยเคมี	85.00	9.99 a	22.09 a	239.83 a
F-test	ns	*	*	*
C.V. (เปอร์เซ็นต์)	10.28	10.45	5.73	19.78

ns = ไม่แตกต่างทางสถิติ, * = แตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ ($p = 0.05$)

ค่าเฉลี่ยที่ตามด้วยอักษรต่างกันภายในแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันทางสถิติจากการวิเคราะห์แบบ DMRT

7. การประเมินการยอมรับการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อผลิตผักรับประทานดอก วงศ์กะหล่ำในจังหวัดสงขลา

การประเมินการยอมรับการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำได้จากการใช้แบบสอบถามประเมินเกษตรกรผู้เยี่ยมชมแปลงสาธิต โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ (ตาราง 12) กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่ไม่ได้ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ (ตาราง 13) และเปรียบเทียบระหว่างเกษตรกร 2 กลุ่ม (ตาราง 14) ผลการศึกษา มีรายละเอียด ดังนี้

7.1 กลุ่มที่ 1 เกษตรกรที่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ

- 1) เพศ เกษตรกรร้อยละ 61.54 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 34.86 เป็นเพศชาย
- 2) อาชีพหลัก เกษตรกรทั้งหมดประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก
- 3) พืชที่ปลูกมาก-น้อย พืชที่เกษตรกรปลูกเป็นพืชผักหลายชนิดและที่นิยมปลูกมาก ได้แก่ พริก แดงกวาง กระน้ำ บรอกโคลี ถั่วฝักยาว มะเขือ ผักบุ้ง ต้นหอม ผักชี เป็นต้น
- 4) การปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในอดีต เกษตรกรทั้งหมดเคยปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ ได้แก่ บรอกโคลี และกะหล่ำดอก
- 5) การปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในปัจจุบัน เกษตรกรทั้งหมดปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอยู่ในปัจจุบัน
- 6) การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในแปลงสาธิต ผลการศึกษาแบ่งเป็น
 - 6.1) การเลือกพื้นที่ที่ใช้ปลูก เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 38.46 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง
 - 6.2) การเตรียมดินโดยไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า เกษตรกรร้อยละ 57.69 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก
 - 6.3) การเตรียมแปลงปลูกโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.4) การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ เกษตรกรร้อยละ 65.38 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.5) การใช้ปุ๋ย แบ่งเป็น

6.5.1) ใช้ ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ เกษตรกรร้อยละ 46.15 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 34.61 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.5.2) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 30.77 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.27 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.5.3) ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 61.54 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับมากและน้อยในสัดส่วนที่เท่ากัน และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุดและน้อยที่สุดในสัดส่วนที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.5.4) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 61.54 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับมากที่สุดและระดับปานกลางในสัดส่วนที่เท่ากัน ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.5.5) ปุ๋ยมูลค่างควาชนิดเม็ด เกษตรกรร้อยละ 73.08 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.19 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.6) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช แบ่งเป็น

6.6.1) การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวอ่อน เกษตรกรร้อยละ 65.38 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.04 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.6.2) การใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน เกษตรกรร้อยละ 30.77 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับน้อย ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.42 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.6.3) การใช้เชื้อ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 38.46 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.54 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.6.4) การทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง เกษตรกรร้อยละ 57.69 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.00 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.6.5) การจับทำลายด้วยมือ เกษตรกรร้อยละ 38.46 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 30.77 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับมากที่สุด และร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.38 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.7) ผลผลิตที่ได้จากแปลงผักที่ได้รับปุ๋ย แบ่งเป็น

6.7.1) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.50 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.7.2) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 42.31 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.7.3) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 69.23 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับน้อย และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.58 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.7.4) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 69.23 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.969 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.7.5) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยค่างควาชนิดเม็ด เกษตรกรร้อยละ 69.23 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.31 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.8) ราคาผลผลิต แบ่งเป็น

6.8.1) ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาที่สูงเมื่อเปรียบเทียบวิธีการปฏิบัติในการผลิต เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 15.38 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.77 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.8.2) กำไรที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 26.92 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 19.23 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และ ร้อยละ 3.85 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.9) สิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น

6.9.1) ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น เกษตรกรร้อยละ 65.38 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 23.08 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.12 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.9.2) ความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เกษตรกรร้อยละ 46.15 มีการยอมรับในระดับมากและมากที่สุดในส่วนที่เท่ากัน และร้อยละ 7.69 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.38 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.10) การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 53.85 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 34.61 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 11.54 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.23 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่ปลูกผักรับประทานสดคอกวางศ์กะหล่ำ จำแนกตามการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์

เทคโนโลยีเกษตรกรอินทรีย์	ระดับการยอมรับของเกษตรกร (n = 26)										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. การเลือกพื้นที่ปลูก	2	7.69	10	38.46	13	50.00	1	3.85	-	-	3.50	0.71
2. การเตรียมดินโดยไม่ใช้สารฆ่าหญ้า	6	23.08	15	57.69	5	19.23	-	-	-	-	4.04	0.66
3. การเตรียมแปลงโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน	11	42.31	7	26.92	4	15.38	2	7.69	-	-	3.81	0.56
4. การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ	7	26.92	17	65.38	2	15.38	-	-	-	-	4.19	0.57
5. การใช้ปุ๋ย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1 ใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	9	34.61	12	46.15	6	23.08	-	-	-	-	4.27	0.73
5.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	4	15.38	8	30.77	13	50.00	1	3.85	-	-	3.58	0.81
5.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	1	3.85	4	15.38	16	61.54	4	15.38	1	3.85	3.00	0.80
5.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	5	19.23	16	61.54	5	19.23	-	-	-	-	4.00	0.63
5.5 ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด	-	-	6	23.08	19	73.08	1	3.85	-	-	3.19	0.49
6. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1 การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวหนอน	5	19.23	17	65.38	4	15.38	-	-	-	-	4.04	0.60
6.2 ใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน	5	19.23	8	30.77	6	23.08	7	26.92	-	-	3.42	1.10
6.3 ใช้เชื้อ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง	2	7.69	13	50.00	10	38.46	-	-	-	-	3.54	0.63
6.4 ทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง	6	23.08	15	57.69	4	15.38	1	3.85	-	-	4.00	0.75
6.5 จับทำลายด้วยมือ	4	15.38	8	30.77	10	38.46	3	11.54	-	-	3.38	0.95

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่ปลูกผักรับประทานคอกวางศ์กะหล่ำ จำแนกตามการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ (ต่อ)

เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	ระดับการยอมรับของเกษตรกร (n = 26)										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
7. ผลผลิตที่ได้แปลงที่ใช้ปุ๋ย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.1 ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	14	53.85	11	42.31	1	3.85	-	-	-	-	4.50	0.58
7.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	1	3.85	11	42.31	14	53.85	-	-	-	-	3.50	0.58
7.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	-	-	-	-	18	69.23	6	23.08	1	3.85	2.58	0.56
7.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	4	15.38	18	69.23	3	11.54	1	3.85	-	-	3.96	0.66
7.5 ปุ๋ยค่างควาชนิดเม็ด	-	-	8	30.77	18	69.23	-	-	-	-	3.31	0.45
8. ราคาผลผลิต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.1 ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการปฏิบัติ	6	23.08	14	53.85	4	15.38	-	-	-	-	3.77	0.63
8.2 กำไรที่เพิ่มขึ้น	5	19.23	13	50.00	7	26.92	1	3.85	-	-	3.85	0.78
9. สิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.1 ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น	6	23.08	17	65.38	3	11.54	-	-	-	-	4.12	0.67
9.2 ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค	12	46.15	12	46.15	2	7.69	-	-	-	-	4.38	0.64
10. การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	9	34.61	14	53.85	3	11.54	-	-	-	-	4.23	0.65

7.2 กลุ่มที่ 2 เกษตรกรที่ไม่ได้ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ

- 1) เพศ เกษตรกรร้อยละ 62.50 เป็นเพศชาย และร้อยละ 37.50 เป็นเพศหญิง
- 2) อาชีพหลัก เกษตรกรร้อยละ 95.83 ประกอบอาชีพทำการเกษตรเป็นอาชีพหลัก และร้อยละ 4.17 ประกอบอาชีพค้าขายเป็นอาชีพหลัก
- 3) พืชที่ปลูกมาก-น้อย พืชที่เกษตรกรปลูกเป็นพืชผักหลายชนิดและที่นิยมปลูกมากที่สุดได้แก่ พริก แตงกวา คื่นช่าย ถั่วฝักยาว มะเขือ ผักบุ้ง ต้นหอม ผักชี เป็นต้น
- 4) การปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในอดีต เกษตรกรร้อยละ 91.67 เคยปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ ได้แก่ บรอกโคลี และกะหล่ำดอก และร้อยละ 8.33 ไม่เคยปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำมาก่อน
- 5) การปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในปัจจุบัน เกษตรกรทั้งหมดไม่ได้ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำอยู่ในปัจจุบัน
- 6) การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในแปลงสาธิต ผลการศึกษาแบ่งเป็น
 - 6.1) การเลือกพื้นที่ที่ใช้ปลูก เกษตรกรร้อยละ 37.50 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 29.17 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 25.00 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 8.33 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.42 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง
 - 6.2) การเตรียมดินโดยไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า เกษตรกรร้อยละ 58.33 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 25.00 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 12.50 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.73 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก
 - 6.3) การเตรียมแปลงปลูกโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน เกษตรกรร้อยละ 45.83 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 29.17 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 8.33 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.81 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก
 - 6.4) การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ เกษตรกรร้อยละ 66.67 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 25.00 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 8.33 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.5) การใช้ปุ๋ย แบ่งเป็น

6.5.1) ใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ เกษตรกรร้อยละ 45.83 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 25.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 20.83 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.65 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.5.2) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 41.67 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 12.50 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.65 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก ค่าเฉลี่ยการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เท่ากับ 3.65 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.5.3) ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 41.67 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับน้อย และร้อยละ 8.33 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.08 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.5.4) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 45.83 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.46 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.5.5) ปุ๋ยมูลค่างควาชนิดเม็ด เกษตรกรร้อยละ 66.67 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 25.00 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อยและน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.88 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.6) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช แบ่งเป็น

6.6.1) การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวอ่อน เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.6.2) การใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน เกษตรกรร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 29.17 มีการยอมรับในระดับน้อย ร้อยละ 20.83 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.6.3) การใช้ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 12.50 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อยค่าเฉลี่ยการใช้ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.6.4) การทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง เกษตรกรร้อยละ 41.67 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 20.83 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 12.50 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด และร้อยละ 8.33 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.15 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.6.5) การจับทำลายด้วยมือ เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับน้อย ร้อยละ 12.50 มีการยอมรับในระดับมากที่สุดและปานกลางในสัดส่วนที่เท่ากัน และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.12 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.7) ผลผลิตที่ได้จากแปลงผักที่ได้รับปุ๋ย แบ่งเป็น

6.7.1) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 29.17 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 20.83 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.7.2) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เกษตรกรร้อยละ 54.17 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 12.50 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.50 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.7.3) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 75.00 มีการยอมรับในระดับน้อย ร้อยละ 20.83 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุดค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.00 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับน้อย

6.7.4) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรร้อยละ 58.33 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับปานกลางและร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.46 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.7.5) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยค่างควาชนิดเม็ด เกษตรกรร้อยละ 75.00 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 25.00 มีการยอมรับในระดับมาก ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.00 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.8) ราคาผลผลิต แบ่งเป็น

6.8.1) ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาที่สูงเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการปฏิบัติในการผลิต เกษตรกรร้อยละ 54.17 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 29.17 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 8.33 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.65 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.8.2) กำไรที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 45.83 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.31 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับปานกลาง

6.9) สิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น

6.9.1) ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น เกษตรกรร้อยละ 41.67 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับปานกลาง และร้อยละ 4.17 มีการยอมรับในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.69 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.9.2) ความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เกษตรกรร้อยละ 45.83 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด ร้อยละ 37.50 มีการยอมรับในระดับมาก และร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.96 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

6.10) การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 50.00 มีการยอมรับในระดับมาก ร้อยละ 33.33 มีการยอมรับในระดับมากที่สุด และร้อยละ 16.67 มีการยอมรับในระดับปานกลางค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.85 หมายถึงเกษตรกรมีการยอมรับในระดับมาก

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่ไม่ปลูกผักรับประทานคอกวงศ์กะหล่ำ จำแนกตามการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์

เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	ระดับการยอมรับของเกษตรกร (n = 24)										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. การเลือกพื้นที่ปลูก	6	25.00	7	29.17	9	37.50	2	8.33	-	-	3.42	0.95
2. การเตรียมดินโดยไม่ใช้สารฆ่าหญ้า	6	25.00	14	58.33	3	12.50	1	4.17	-	-	3.73	0.75
3. การเตรียมแปลงโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน	11	45.83	7	29.17	4	16.67	2	8.33	-	-	3.81	0.99
4. การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ	6	25.00	16	66.67	2	8.33	-	-	-	-	3.85	0.68
5. การใช้ปุ๋ย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5.1 ใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	11	45.83	6	25.00	5	20.83	1	4.17	-	-	3.65	0.80
5.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	3	12.50	11	45.83	12	50.00	-	-	-	-	3.65	1.02
5.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	2	8.33	8	33.33	10	41.67	4	16.67	-	-	3.08	0.87
5.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	4	16.67	11	45.83	8	33.33	1	4.17	-	-	3.46	0.79
5.5 ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด	-	-	6	25.00	16	66.67	1	4.17	1	4.17	2.88	0.68
6. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6.1 การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวหนอน	8	33.33	12	50.00	4	16.67	-	-	-	-	3.85	0.70
6.2 ใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน	4	16.67	5	20.83	8	33.33	7	29.17	-	-	3.00	1.07
6.3 ใช้เชื้อ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง	3	12.50	12	50.00	8	33.33	1	4.17	-	-	3.42	0.75
6.4 ทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง	4	16.67	10	41.67	5	20.83	2	8.33	3	12.50	3.15	1.25
6.5 จับทำลายด้วยมือ	3	12.50	12	50.00	3	12.50	4	16.67	1	4.17	3.12	1.18

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่ไม่ปลูกผักรับประทานคอกวงศ์กะหล่ำ จำแนกตามการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ (ต่อ)

เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	ระดับการยอมรับของเกษตรกร (n = 24)										ค่าเฉลี่ย	S.D.
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
7. ผลผลิตที่ได้แปลงที่ใช้ปุ๋ย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7.1 ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	12	50.00	7	19.17	5	20.83	-	-	-	-	3.96	0.81
7.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	3	12.50	13	54.17	8	33.33	-	-	-	-	3.50	0.66
7.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	-	-	-	-	5	20.83	18	75.00	1	4.17	2.00	0.48
7.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	2	8.33	14	58.33	8	33.33	-	-	-	-	3.46	0.61
7.5 ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด	-	-	6	25.00	18	75.00	-	-	-	-	3.00	0.44
8. ราคาผลผลิต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8.1 ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการปฏิบัติ	7	29.17	13	54.17	2	8.33	1	4.17	-	-	3.65	0.86
8.2 กำไรที่เพิ่มขึ้น	1	4.17	12	50.00	11	45.83	-	-	-	-	3.31	0.58
9. สิ่งแวดล้อม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9.1 ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น	10	41.67	8	33.33	4	16.67	1	4.17	-	-	3.69	0.90
9.2 ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค	11	45.83	9	37.50	4	16.67	-	-	-	-	3.96	0.75
10. การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	8	33.33	12	50.00	4	16.67	-	-	-	-	3.85	0.70

7.3 การประเมินการยอมรับเทคโนโลยีจำแนกตามกลุ่มผู้ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำและกลุ่มที่ไม่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ

จากการเปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีจำแนกตามกลุ่มผู้ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ จำนวน 26 ราย และกลุ่มที่ไม่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำจำนวน 24 ราย สามารถสรุปได้ 10 ประเด็น (ตารางที่ 14) ดังนี้

1) การเลือกพื้นที่ที่ใช้ปลูก เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.50 หมายถึง มีการยอมรับปานกลาง และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.42 หมายถึง มีการยอมรับปานกลาง และไม่มี ความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

2) การเตรียมดินโดยไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.04 หมายถึง มีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.73 หมายถึง มีการยอมรับมาก โดยไม่มี ความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

3) การเตรียมแปลงปลูกโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน เกษตรกรทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.81 เท่ากัน หมายถึง มีการยอมรับมาก และไม่มี ความแตกต่างทางสถิติ

4) การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรด เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.19 หมายถึง มีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.85 หมายถึง มีการยอมรับมาก และไม่มี ความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

5) การใช้ปุ๋ย แบ่งเป็น

5.1) ใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.27 หมายถึง มีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.65 หมายถึง มีการยอมรับมาก และไม่มี ความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

5.2) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.58 หมายถึง มีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.65 หมายถึง มีการยอมรับมาก และไม่มี ความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

5.3) ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.00 หมายถึง มีการยอมรับปานกลาง และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.08 หมายถึง มีการยอมรับปานกลาง และไม่มี ความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

5.4) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.00 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.46 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

5.5) ปุ๋ยมูลค่างควาชนิดเม็ด เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.19 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 2.88 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

6) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช แบ่งเป็น

6.1) การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวอ่อน เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.04 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.85 หมายถึงมีการยอมรับมาก และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

6.2) การใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.42 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.00 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

6.3) การใช้ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.54 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.42 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

6.4) การทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.00 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.15 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

6.5) การจับทำลายด้วยมือ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.38 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.12 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

7) ผลผลิตที่ได้จากแปลงผักที่ได้รับปุ๋ย แบ่งเป็น

7.1) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.50 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.96 หมายถึงมีการยอมรับมาก และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

7.2) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ เกษตรกรทั้งสองกลุ่ม มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.50 เท่ากัน หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

7.3) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 2.58 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 2.00 หมายถึงมีการยอมรับน้อย และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

7.4) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.96 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.46 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

7.5) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยค่างาชนิคเม็ด เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.31 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.00 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

8) ราคาผลผลิต แบ่งเป็น

8.1) ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาที่สูงเมื่อเปรียบเทียบวิธีการปฏิบัติในการผลิต เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.77 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.65 หมายถึงมีการยอมรับมาก และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

8.2) กำไรที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.85 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.31 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

9) สิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น

9.1) ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.12 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.69 หมายถึงมีการยอมรับมาก และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

9.2) ความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.38 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.96 หมายถึงมีการยอมรับมาก และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

10) การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรกลุ่มผู้ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.23 หมายถึงมีการยอมรับมาก และกลุ่มเกษตรกรผู้ไม่ปลูกผักฯ มีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.85 หมายถึงมีการยอมรับมาก และไม่มีความแตกต่างทางสถิติระหว่างเกษตรกรทั้งสองกลุ่ม

ตาราง 14 เปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกและไม่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ

เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	เกษตรกรทั้งหมด (n = 50)				ค่า t
	ปลูก (n = 26)		ไม่ปลูก (n = 24)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1. การเลือกพื้นที่ปลูก	3.50	0.71	3.42	0.95	0.44
2. การเตรียมดินโดยไม่ใช้สารฆ่าหญ้า	4.04	0.66	3.73	0.75	1.87
3. การเตรียมแปลงโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน	3.81	0.56	3.81	0.99	0.00
4. การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ	4.19	0.57	3.85	0.68	2.09
5. การใช้ปุ๋ย					
5.1 ใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	4.27	0.73	3.65	0.80	2.69
5.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	3.58	0.81	3.65	1.02	1.54
5.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	3.00	0.80	3.08	0.87	0.53
5.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	4.00	0.63	3.46	0.79	3.19
5.5 ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด	3.19	0.49	2.88	0.68	1.99
6. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช					
6.1 การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวหนอน	4.04	0.60	3.85	0.70	4.04
6.2 ใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน	3.42	1.10	3.00	1.07	3.35
6.3 ใช้เชื้อ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง	3.54	0.63	3.42	0.75	0.90
6.4 ทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง	4.00	0.75	3.15	1.25	4.60
6.5 จับทำลายด้วยมือ	3.38	0.95	3.12	1.18	1.77

ตาราง 14 เปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ จำแนกตามกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกและไม่ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ (ต่อ)

เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	เกษตรกรทั้งหมด (n = 50)				ค่า t
	ปลูก (n = 26)		ไม่ปลูก (n = 24)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
7. ผลผลิตที่ได้แปลงที่ใช้ปุ๋ย					
7.1 ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	4.50	0.58	3.96	0.81	2.78
7.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	3.50	0.58	3.50	0.66	0.00
7.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	2.58	0.56	2.00	0.48	5.83
7.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	3.96	0.66	3.46	0.61	3.35
7.5 ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด	3.31	0.45	3.00	0.44	1.87
8. ราคาผลผลิต					
8.1 ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการปฏิบัติ	3.77	0.63	3.65	0.86	0.90
8.2 กำไรที่เพิ่มขึ้น	3.85	0.78	3.31	0.58	3.61
9. สิ่งแวดล้อม					
9.1 ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น	4.12	0.67	3.69	0.90	1.84
9.2 ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค	4.38	0.64	3.96	0.75	2.52
10. การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	4.23	0.65	3.85	0.70	2.30

7.4 การประเมินการยอมรับเทคโนโลยีจำแนกตามก่อนและหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่

จากการเปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีจำแนกตามก่อนและหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่ในเกษตรกรผู้ปลูกผักปราบปรามดอกวงศ์กะหล่ำจำนวน 26 ราย สามารถสรุปได้ 10 ประเด็น (ตาราง 15) ดังนี้

1) การเลือกพื้นที่ที่ใช้ปลูก ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.69 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.50 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

2) การเตรียมดินโดยไม่ใช้ยาฆ่าหญ้า ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.27 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.04 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

3) การเตรียมแปลงปลูกโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.42 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.81 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

4) การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรด ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.27 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.19 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

5) การใช้ปุ๋ย แบ่งเป็น

5.1) ใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.00 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.27 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

5.2) ปุ๋ยมูลไก่ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.08 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.58 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

5.3) ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.88 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.00 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง โดยไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

5.4) ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.69 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.00 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ

5.5) ปุ๋ยมูลค่างควาชนิดเม็ด ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 2.04 หมายถึงมีการยอมรับน้อย เนื่องจากเกษตรกรมีความเห็นว่าเป็นวัตถุดิบที่ค่อนข้างหายาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.19 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง เนื่องจากเห็นว่าปุ๋ยมูลค่างควาสามารถให้ผลผลิตใกล้เคียงกับปุ๋ยชนิดอื่นๆ โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติก่อนและหลังการได้รับความรู้

6) การป้องกันกำจัดศัตรูพืช แบ่งเป็น

6.1) การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวอ่อน ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.12 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.04 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

6.2) การใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน ทั้งก่อนและหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.42 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง โดยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

6.3) การใช้ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 2.50 หมายถึงมีการยอมรับน้อย และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.54 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

6.4) การทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.19 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.00 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

6.5) การจับทำลายด้วยมือ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 2.77 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.38 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

7) ผลผลิตที่ได้จากแปลงผักที่ได้รับปุ๋ย แบ่งเป็น

7.1) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.04 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.50 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

7.2) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.81 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.50 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง โดยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

7.3) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยน้ำชีวภาพ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.50 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 2.58 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

7.4) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยมูลไก่เนื้อร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.54 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.96 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

7.5) ผลผลิตจากการใช้ปุ๋ยค่างควาชนิดเม็ด ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 1.96 หมายถึงมีการยอมรับน้อย และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.31 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

8) ราคาผลผลิต แบ่งเป็น

8.1) ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาที่สูงเมื่อเปรียบเทียบวิธีการปฏิบัติในการผลิต ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.62 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.77 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

8.2) กำไรที่เพิ่มขึ้น ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.46 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.85 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

9) สิ่งแวดล้อม แบ่งเป็น

9.1) ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.38 หมายถึงมีการยอมรับปานกลาง และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.12 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

9.2) ความปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.54 หมายถึงมีการยอมรับมากที่สุด และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.38 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

10) การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ ก่อนได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 3.77 หมายถึงมีการยอมรับมาก และหลังการได้รับความรู้จากการเผยแพร่เกษตรกรมีคะแนนการยอมรับเฉลี่ย 4.23 หมายถึงมีการยอมรับมาก โดยมีความแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญยิ่ง

ตาราง 15 เปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ
จำแนกตามก่อนและหลังการได้รับความรู้

เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	เกษตรกรทั้งหมด (n = 52)				ค่า t
	ก่อนได้รับความรู้ (n = 26)		หลังได้รับความรู้ (n = 26)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
1. การเลือกพื้นที่ปลูก	3.69	0.62	3.50	0.71	1.17
2. การเตรียมดินโดยไม่ใช้สารฆ่าหญ้า	3.27	0.83	4.04	0.66	7.62**
3. การเตรียมแปลงโดยไถดินแล้วตาก 3-7 วัน	4.42	0.70	3.81	0.56	4.63
4. การให้น้ำโดยใช้สายยางสวมฝักบัวรดน้ำ	4.27	0.72	4.19	0.57	0.81
5. การใช้ปุ๋ย					
5.1 ใช้ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	4.00	0.80	4.27	0.73	1.81
5.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	4.08	0.74	3.58	0.81	5.00
5.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	3.88	0.95	3.00	0.80	1.74
5.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	3.69	0.94	4.00	0.63	6.50*
5.5 ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด	2.04	1.22	3.19	0.49	6.68**
6. การป้องกันกำจัดศัตรูพืช					
6.1 การไถดินแล้วตากเพื่อทำลายไข่และตัวหนอน	4.12	0.65	4.04	0.60	1.44
6.2 ใช้สารสกัดสะเดาฉีดพ่นทุก 7 วัน	3.42	0.81	3.42	1.10	0.00
6.3 ใช้เชื้อ B.T. ฉีดพ่นเมื่อพบแมลง	2.50	1.03	3.54	0.63	7.99**
6.4 ทำกับดักกาวเหนียวเพื่อล่อแมลง	3.19	0.98	4.00	0.75	7.26**
6.5 จับทำลายด้วยมือ	2.77	0.60	3.38	0.95	6.98**

ตาราง 15 เปรียบเทียบการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์เพื่อการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ
จำแนกตามก่อนและหลังการได้รับความรู้ (ต่อ)

เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	เกษตรกรทั้งหมด (n = 52)				ค่า t
	ก่อนได้รับความรู้ (n = 26)		หลังได้รับความรู้ (n = 26)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
7. ผลผลิตที่ได้แปลงที่ใช้ปุ๋ย					
7.1 ปุ๋ยเคมีตามที่เกษตรกรปฏิบัติ	4.04	0.64	4.50	0.58	4.63**
7.2 ปุ๋ยมูลไก่เนื้อ	3.81	0.69	3.50	0.58	3.33
7.3 ปุ๋ยน้ำชีวภาพ	3.50	0.91	2.58	0.56	2.37
7.4 ปุ๋ยมูลไก่ร่วมกับปุ๋ยน้ำชีวภาพ	3.54	0.90	3.96	0.66	5.35**
7.5 ปุ๋ยค่างคาวชนิดเม็ด	1.96	1.18	3.31	0.45	8.61**
8. ราคาผลผลิต					
8.1 ผลผลิตผักอินทรีย์มีราคาสูงเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการปฏิบัติ	3.62	0.85	3.77	0.63	1.16
8.2 กำไรที่เพิ่มขึ้น	3.46	0.76	3.85	0.78	4.95**
9. สิ่งแวดล้อม					
9.1 ทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น	4.38	0.64	4.12	0.67	3.04
9.2 ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค	4.54	0.51	4.38	0.64	1.44
10. การยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์	3.77	0.65	4.23	0.65	4.63**

หมายเหตุ: * หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** หมายถึง แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. ผลการทดสอบสมมติฐาน

การศึกษาเรื่องสภาพการผลิตและการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำในจังหวัดสงขลา ได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ 2 ข้อ คือ

สมมติฐานข้อที่ 1 การผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำได้แก่ บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ปลูกโดยให้ปุ๋ยอินทรีย์ ใช้การป้องกันกำจัดศัตรูพืชด้วยวิธีเขตกรรม ใช้วิถีกล และใช้สารกำจัดศัตรูพืชจากธรรมชาติ มีการเจริญเติบโตและมีผลผลิต ไม่แตกต่างหรือใกล้เคียงกับการปลูกโดยให้ปุ๋ยเคมีและใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

ผลการศึกษา เปรียบเทียบการเจริญเติบโตและผลผลิต ของผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำได้แก่ บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ปลูกโดยให้ปุ๋ยแตกต่างกัน พบว่า

1) บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ปลูกโดยให้ปุ๋ยต่างกัน ให้จำนวนต้นกล้ารอดตายหลังย้ายปลูกสูงกว่าร้อยละ 90 โดยไม่แตกต่างกันทางสถิติ บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ให้ปุ๋ยน้ำชีวภาพมีอายุออกดอกและอายุเก็บเกี่ยวยาวนานกว่าต้นที่ได้รับปุ๋ยชนิดอื่น แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยบรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ได้รับปุ๋ยเคมีมีความสูงต้นและน้ำหนักต้นสูงที่สุด ขณะที่การให้ปุ๋ยน้ำชีวภาพให้บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่มีความสูงต้นและน้ำหนักต้นต่ำที่สุด

2) บรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ปลูกโดยให้ปุ๋ยต่างชนิดกันให้ต้นที่เก็บเกี่ยวได้ไม่แตกต่างกันทางสถิติโดยมีจำนวนต้นเก็บเกี่ยวได้อยู่ในช่วงร้อยละ 83.33-96.67 ทั้งบรอกโคลีและกะหล่ำดอกที่ได้รับปุ๋ยเคมีให้ดอกที่มีขนาดใหญ่ที่สุด ความยาวก้านช่อดอกยาวที่สุด น้ำหนักหลังการตัดแต่งสูงที่สุดแต่ไม่แตกต่างกันทางสถิติในต้นที่ได้รับปุ๋ยมูลไก่เนื้อ และปุ๋ยมูลค่างควา ขณะที่ต้นที่ได้รับปุ๋ยน้ำชีวภาพให้ดอกที่มีขนาดเล็กที่สุด ก้านช่อดอกสั้นที่สุด และน้ำหนักหลังการตัดแต่งน้อยที่สุด ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 1 นั่นคือมีปุ๋ยอินทรีย์บางชนิดที่สามารถส่งผลให้บรอกโคลีและกะหล่ำดอกมีผลผลิตใกล้เคียงกับปุ๋ยเคมี

สมมติฐานข้อที่ 2 เกษตรกรผู้ผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำได้แก่ บรอกโคลีและกะหล่ำดอกในเขตพื้นที่ ตำบลบางเหรียง อำเภอควนเนียง จังหวัดสงขลา ยอมรับการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในการผลิตผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ

ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกรผู้ปลูกผักรับประทานดอกวงศ์กะหล่ำ พบว่าเกษตรกรมีการยอมรับเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์ในระดับปานกลางจนถึงมาก และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังการได้รับความรู้ด้านเทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์จากแปลงสาธิต พบว่าหลังการได้รับความรู้จากแปลงสาธิตเกษตรกรมีระดับการยอมรับการใช้เทคโนโลยีเกษตรอินทรีย์มากขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 15 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานข้อที่ 2